

ECUMENICAL PATRIARCHATE • ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ • PATRIARCAT CECUMÉNIQUE
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΑΝΑΔΑ
GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF CANADA • L'ARCHIDIOCÈSE GREC ORTHODOXE DU CANADA
1 Patriarch Bartholomew Way (86 Overlea Blvd.) Toronto, Ontario, Canada M4H 1C6
Tel: 416-429-5757 • Fax: 416-429-4588 • E-mail: office@goarchdiocese.ca • URL: www.goarchdiocese.ca

ΜΑΡΤΙΟΣ 2024

Θεοφ. Επίσκοπο, Ευλαβ. Ιερατ. Προϊσταμένους, Εντιμοτάτους Προέδρους και Αξιότιμα Μέλη των Δ.Σ., Φιλοπτώχους Αδελφότητες, Διδασκάλους, Διδασκάλισσες, Μαθητές και Μαθήτριες, Νεολαία των Κοινοτήτων και άπαν το ευλαβές πλήρωμα της Ελληνικής Ορθοδόξου Αρχιεπισκοπής Καναδά

Σκλάβοι ή ελεύθεροι

Αρχιεπισκόπου Καναδά Σωτηρίου

Αφαιρέστε απ' τον άνθρωπο το λογικό και την ελευθερία και δεν διαφέρει σε τίποτε απ' τα ζώα. Λογικό και ελευθερία είναι θεόσδοτα αγαθά. Είναι τα κύρια χαρακτηριστικά της εικόνας του Θεού, του ανθρώπου. Τα έδωσε στον άνθρωπο ο αριστοτέλης Δημιουργός του και δεν τα παίρνει πίσω. Τα σέβεται. Ζητεί απ' τον άνθρωπο να τα σέβεται κι αυτός και να τα προστατεύει με κάθε θυσία. Και με θυσία της ζωής του, ακόμη.

Πέπλο ζοφερής νύχτας ειδωλολατρίας, πλάνης, ψευτιάς, ξεπεσμού και παρακμής, πραγματικής ηθικής σκλαβιάς, κάλυπτε αιώνες και χιλιετηρίδες. Απ' την πτώση των πρωτοπλάστων, μέχρι τον Ευαγγελισμό της Μαρίας. Η αναγγελία απ' τον Αρχάγγελο Γαβριήλ του ερχομού του Λυτρωτού, που είναι «η οδός και η αλήθεια και η ζωή» έκαμε να ανατείλει καινούργια, λαμπρή ημέρα, ιστορική περίοδος. Η μαύρη πνευματική δουλεία, σε όσους δέχτηκαν τον Ελευθερωτή, παραχώρησε τη θέση της στην ολόλαμπρη ελευθερία.

Με την επανάσταση του 1821 γελαστή, όμορφη, αιθέρια, πανευφρόσυνη πρόβαλε η εθνική ελευθερία, έπειτα από μια νύχτα φοβερή φρικτής σκλαβιάς τετρακοσίων χρόνων.

Η σκλαβιά, η δουλεία είτε στο φοβερό κακό που λέγεται αμαρτία, είτε σε ανθρώπους, αποτρόπαιους τυράννους και δυνάστες της γης, είναι μισητή. Την απεχθάνεται ο άνθρωπος και ο Θεός. Δουλεία, σκλαβιά σημαίνει αποξένωση του ανθρώπου απ' το αρχέτυπό του, τον Θεό. Είναι ηθική εξαθλίωση. Τυραννία.

Κατάπτωση. Εξουθένωση της θείας εικόνας. Αποτελεί φθορά και διαφθορά της πρώτης αξίας στη γη του ανθρώπου.

Ο σημερινός άνθρωπος τα πάντα κάμνει εν ονόματι του λογικού και της ελευθερίας. Εν ονόματι του λογικού του, κάνει τον παραλογισμό να θέλει να εκθρονίσει τον Δημιουργό του και να ενθρονίσει τον εαυτό του στην θέση Του. Εν ονόματι της ελευθερίας τα ιερά και τα όσια -την ίδια την ελευθερία- τα ρίχνει στη λάσπη και τα ποδοπατεί με μανία. Πολλές φορές φέρνει το προσωπίο του ελεύθερου πολίτη, στην πραγματικότητα όμως είναι δούλος αθέων, υλιστικών, ξενοκινήτων, αναρχικών, σαπισμένων διδασκαλιών και πράξεων. Δούλος του ποτού. Αλκοολικός! Δούλος των ναρκωτικών. Τοξικομανής! Δούλος του σεξ. Ανήθικος! Δούλος του εγκλήματος. Εγκληματίας!

«Ω τις ήττηται, τούτω και δεδούλωται». Σε ό,τι ο άνθρωπος νικιέται, σ' αυτό και δουλώνεται, σκλαβώνεται. Κάνεις πόλεμο και τον χάνεις; Γίνεσαι δούλος του αντιπάλου σου. Δεν βλέπεις την αλήθεια, αλλά τυφλός από φανατισμό ή υπέρμετρο εγωισμό ακολουθείς και κηρύττεις ιδέες και θεωρίες μη ορθές, όχι αληθινές; Είσαι δούλος αυτών των ιδεών και θεωριών. Δεν μπορείς να αντισταθείς στο ποτό, το σεξ, τα ναρκωτικά και στο κακό γενικά; Είσαι δούλος τους.

Ποιά η πηγή αυτής της διπλής σκλαβιάς; Τί φταίει και σύρεται ο άνθρωπος σαν δούλος αληθινός απ' τα πλέον απαίσια πάθη κακού και εξευτελίζει την αξία του μέσα στον ηθικό ξεπεσμό και στη λάσπη της αμαρτίας; Γιατί άνθρωποι φονεύουν την ελευθερία των συνανθρώπων τους και τους σέρνουν στην εθνική δουλεία σαν να είναι θηράματα και κτήνη;

Να η απάντηση. «Ου (όπου) το πνεύμα Κυρίου, εκεί ελευθερία». Ελευθερία δεν μπορεί να σταθεί όπου επικρατούν τα σκοτάδια του κακού, όπου δεσπόζει η αμαρτία, όπου η πλάνη και η δεισιδαιμονία και η ειδωλολατρία κυριαρχούν. Το είπε ξεκάθαρα ο Χριστός. «Αμήν λέγω υμίν, ότι πας ο ποιών την αμαρτίαν, δούλος εστί της αμαρτίας». Και ο δούλος της αμαρτίας γίνεται εύκολα δούλος ανθρώπων, αλλά και τύραννος ανθρώπων. Για τους ανθρώπους αυτούς εφαρμόζεται αυτό που είπε ο Πέτρος. «Ελευθερίαν επαγγελόμενοι, αυτοί δούλοι υπάρχοντες της φθοράς».

«Εάν ο Υιός υμάς ελευθερώσει, όντως ελεύθεροι έσεσθε. Εάν μείνητε εν τω λόγω τω εμώ... γνώσεσθε την αλήθειαν και η αλήθεια ελευθερώσει υμάς». Ο Υιός με την ενανθρώπησή Του, που αναγγέλλει η 25η Μαρτίου, την σταυρική Του θυσία και την Ανάστασή Του μας ελευθέρωσε από την δουλεία της αμαρτίας. Οι πρόγονοί μας, ήρωες της επανάστασης του 1821, που μας θυμίζει η 25η Μαρτίου, μας ελευθέρωσαν απ' την τουρκική σκλαβιά. Γνωρίσαμε την αλήθεια. Ελευθερωθήκαμε. Χρέος μας είναι, Έλληνες και Ελληνίδες του Καναδά, να ζούμε ελεύθεροι από δουλεία κάθε αμαρτίας κι' από σκλαβιά κάθε τυράννου. Για την

ηθική μας απελευθέρωση θυσιάστηκε ο Χριστός. Για την εθνική μας ελευθερία θυσιάστηκαν οι ήρωες πρόγονοί μας. Εμείς, αληθινά παιδιά του Θεού και γνήσιοι απόγονοι των ηρώων προγόνων μας, ζούμε ελεύθεροι, έτοιμοι να θυσιασθούμε για την ηθική και την εθνική ελευθερία μας.

Ζήτω η 25η Μαρτίου 1821! Ζήτω ο Ελληνισμός του Καναδά! Ζήτω ο Καναδάς!
Ζήτω η αιωνία Ελλάς! Ζήτω η Ελευθερία!

Με πατρική αγάπη και θερμές ευχές

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ

Ο ΚΑΝΑΔΑ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

ΚΣ/γκ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Να διαβαστεί στις εκκλησίες την Δευτέρα, 25 Μαρτίου 2024

ECUMENICAL PATRIARCHATE • ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ • PATRIARCAT ŒCUMÉNIQUE
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΑΝΑΔΑ
GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF CANADA • L'ARCHIDIOCESE GREC ORTHODOXE DU CANADA
1 Patriarch Bartholomew Way (86 Overlea Blvd.) Toronto, Ontario, Canada M4H 1C6
Tel: 416-429-5757 • Fax: 416-429-4588 • E-mail: office@goarchdiocese.ca • URL: www.goarchdiocese.ca

MARCH 2024

**His Grace, Reverend Fathers, Honourable Presidents and
Esteemed Members of the Boards of Directors,
Members of the Philoptochos Societies,
Teachers, Students and Youth Members of the Communities,
and to the Entire Plenitude of the Greek Orthodox Archdiocese of Canada**

Slaves of Free Men?

Archbishop Sotirios of Canada

If you take away from man his reason and his freedom, he would not differ from animals. Reason and freedom are God-given gifts. They are the main characteristics of God's image, which is man. God, the Master Creator, gave them to man. He will never take them back. He honours them and He expects man, in turn, to honour them, too, and to safeguard them even with his life.

For many ages, a dark veil of idolatry, deceit, falsehood, decline and decay, a true moral slavery, covered the world. From the fall of man to the Annunciation of the Virgin Mary. With the announcement by the Archangel Gabriel of the coming of the Redeemer, Who is "the Way, the Truth, and the Life," a new bright day, a new era, a historic period began. Dark spiritual slavery gave way to the beautiful freedom of those who accepted the Redeemer.

With the Greek Revolution of 1821, National Freedom was brought forth, joyful, gorgeous, smiling, glamorous after a horrible slavery of four hundred years. Slavery and bondage, whether to sin, which is a horrible thing, or to abominable tyrants and oppressors of the earth, is hated. It is detested by both man and God. Bondage and slavery mean the alienation of man from his original prototype, that is God. They mean moral wretchedness. Tyranny. Degradation. Disgrace of the Divine Image. They are destruction and corruption of what is of the greatest value on earth, man.

Modern man does everything in the name of reason and freedom. In the name of reason, he fosters the absurd desire to dethrone his Creator, and to enthrone himself in His place. In the name of freedom, he tramples in the mud the most sacred thing—namely, freedom itself, and steps on it. Often he puts on the mask of a free citizen, but he is in reality a slave to atheistic, materialistic, foreign, anarchistic, rotten teachings and actions! The slave of drinking—the alcoholic! The slave of drugs—the addict! The slave of sex—the immoral. The slave of crime—the criminal!

"Whatever overcomes a man, to that he is enslaved." Do you wage a war and lose it? You become a slave to your enemy. Do you fail to see the truth but instead

blindly, egotistically, fanatically follow and spread false ideas and theories? Do you fail to resist drinking, illicit sex, drugs and evil in general? You are the slave of all those things.

What is the source of this compounded slavery? What causes man to be dragged truly like a slave by horrible evil passions, debasing his own value by his moral decay and the dirt he lives in? Why do people destroy the freedom of their fellow-man and drag them to slavery like their prey, like animals?

This is the answer. «Where the Spirit of the Lord is, there is freedom». Freedom cannot stand where the darkness of evil prevails, where sin dominates, where delusion, superstition, and idolatry rule. Christ clearly said, “Truly, truly, I say to you everyone who commits sin, is a slave to sin.” and the slave to sin becomes easily the slave to man, but also the tyrant to man. To those people applies what Saint Peter once said, “They promise them freedom, but they themselves are slaves of corruption.”

If the Son makes you free, you will be free indeed. “If you continue in my word... You will know the Truth, and the Truth shall make you free.” The Son with His Incarnation, which is heralded by the Twenty-fifth of March, with His Sacrifice on the Cross, and with His Resurrection, set us free from the bondage of sin. Our ancestors, the heroes of the Greek Revolution of 1821, as the Twenty-fifth of March reminds us, set us free from slavery under the Turks. We have known the truth. We have been set free. It is our duty, as Greeks in Canada, to live free from sin and free from the bondage of any tyrant. Christ was sacrificed for our spiritual freedom. For our national freedom, our heroic ancestors were sacrificed. We, as true children of God, and as genuine off-springs of our heroic ancestors, are ready to sacrifice our lives for spiritual and national freedom.

Long Live the 25th of March!
Long Live the Greeks of Canada!
Long live Canada!
Long live Greece!
Long live Freedom!

With fatherly love and blessings,

ARCHBISHOP SOTIRIOS

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF CANADA

Note: This Encyclical is to be read in all churches after the D. Liturgy on Monday, March 25, 2024.